

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 71/2015-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. marca 2015 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Ing. Lindou Kovandovou, Ulica Janka Kráľa 1, Banská Bystrica, pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 23 S/60/2012 zo 7. novembra 2012 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžf/10/2013 z 26. februára 2014 a takto

rozhodol:

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. mája 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (od 20. decembra 2008 do 9. septembra 2013 označenej obchodným menom „[REDAKOVANÉ]“, ďalej len „sťažovateľka“), pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 23 S/60/2012 zo 7. novembra 2012 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Sžf/10/2013 z 26. februára 2014 (ďalej aj „napadnuté rozsudky“).

Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva, že krajský súd rozsudkom sp. zn. 23 S/60/2012 zo 7. novembra 2012 zamietol žalobu obchodnej spoločnosti „[REDAKOVANÉ]“ (ako právnej nástupkyne pôvodnej žalobkyne – obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]), ktorou sa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu – Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 1040503/1/238917/2012 z 29. marca 2012, ktorým potvrdil rozhodnutie správcu dane – Daňového úradu Banská Bystrica II č. 851/230/91623/2011/Mare zo 16. novembra 2001, „ktorým bola v zmysle § 35 ods. 1 písm. f) zákona č. 511/1992 Zb. uložená žalobcovi pokuta vo výške 8.041,20 Eur zo súčtu vlastnej daňovej povinnosti zistenej správcom dane a nadmerného odpočtu uvedeného v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie IV. štvrtrok roku 2005“. Proti uvedenému rozsudku „podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že rozhodnutie krajského súdu považuje za nezákonné a nesprávne“. Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 6 Sžf/10/2013 z 26. februára 2014 napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil.

Sťažovateľka v sťažnosti podrobne opisuje skutkový a právny základ veci, v ktorej boli vydané napadnuté rozsudky, pričom všeobecným súdom vytyka pochybenia v súvislosti s ich konštatovaním, že „... údajne daňové orgány konali v súlade so zákonom“,

čo však podľa jej názoru „... nie je pravdou, lebo daňové orgány majú povinnosť vykladať zákon eurokonformne, čo neurobili. Súdny sa... mali zaoberať... námietkou nezákonnosti daňovej kontroly“, ktorá „... nebola ukončená v zákonnej 6-mesačnej lehote“, pričom „na jej predĺženie nebol zákonný dôvod. Sťažovateľ zastáva názor, že takto vlastne neexistuje žiadny zákonný titul na nepriznanie NO DPH a na určenie vlastnej daňovej povinnosti za obdobie IV. Q 2005, a preto teda niet ani dôvodu na uloženie pokuty.“. Sťažovateľka taktiež (bez ďalšieho, pozn.) uvádza, že v súvislosti s námietkou „nezákonnosti daňovej kontroly“ v konaní pred všeobecnými súdmi „podporne poukázala aj na nález Ústavného súdu č. III. ÚS 24/2010-57 zo dňa 29. 06. 2010“.

Na základe uvedeného sťažovateľka vyjadruje presvedčenie, že „vyššie uvedenými rozhodnutiami a konaním, ktoré ich vydaniu predchádzalo alebo s ním súviselo bolo porušené právo garantované článkom 46 (najmä ods. 1, 2 a 3) zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v z. n. p., ako aj články Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, konkrétne: čl. 6 ods. 1 a čl. 13“.

V petite sťažnosti sťažovateľka žiada, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné práva sťažovateľa garantované v čl. 46 ods. 1, čl. 46 ods. 2 a čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, ako aj čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23 S/60/2012-33 zo dňa 07. 11. 2012 a rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Sžf/10/2013 zo dňa 26. 02. 2014, porušené boli.“

2. Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23 S/60/2012-33 zo dňa 07. 11. 2012 a rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Sžf/10/2013 zo dňa 26. 02. 2014 sa v plnom rozsahu zrušujú a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi sa priznávajú trovy právneho zastúpenia v sume 284,08 EUR..., ktoré sú porušovatelia povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne k rukám advokátky JUDr. Ing. Lindy Kovandovej do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia (nálezu) ÚS SR.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 2 a 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru rozsudkom

krajského súdu sp. zn. 23 S/60/2012 zo 7. novembra 2012 a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžf/10/2013 z 26. februára 2014.

1. V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže (resp. mohol) domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd v tejto súvislosti predstavuje ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity totiž reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Pokiaľ ide o napadnutý rozsudok krajského súdu, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti tomuto rozsudku bolo možné podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok, čo sťažovateľka aj využila. Označený rozsudok krajského súdu, ako aj sťažovateľkou namietaný postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal, bol teda predmetom súdneho prieskumu realizovaného najvyšším súdom. Z uvedeného dôvodu bolo preto potrebné túto časť sťažnosti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

2. Preskúmaním tej časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľka namietala porušenie čl. 46 ods. 1, 2 a 3 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, ústavný súd zistil, že táto sa vyznačuje nedostatkom ústavne relevantného odôvodnenia podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde. V predloženej sťažnosti úplne absentuje označenie aspektov jednotlivých základných práv a slobôd, a preto nie je možné vymedziť ani len hranice ústavného prieskumu ich dodržania v konaní pred najvyšším súdom.

Na rozdiel od sťažovateľky ústavný súd v okolnostiach danej veci nezistil žiadnu súvislosť s vecou vedenou pod sp. zn. III. ÚS 24/2010, na ktorú sťažovateľka počas konania pred všeobecnými súdmi „*podporne*“ poukazovala v súvislosti s tým, že daňová kontrola u jej právnej predchodkyne „*nebola ukončená v zákonnej 6-mesačnej lehote*“, že „*na jej predĺženie nebol zákonný dôvod*“, a teda „*niet ani dôvodu na uloženie pokuty*“. Otázku trvania takejto kontroly by totiž bolo možné považovať za relevantnú len v súvislosti so žalobou právnej predchodkyne sťažovateľky podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, ktorú krajský súd rozsudkom č. k. 23 S/91/2008-76 z 2. decembra 2009 ako nedôvodnú zamietol, čo najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 3 Sžf/9/2010 z 8. októbra 2010 potvrdil (s. 6 napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, pozn.). To znamená, že podanou sťažnosťou nemožno dodatočne korigovať taký postup právnej predchodkyne sťažovateľky, ktorá uvedenú námietku (bez ohľadu na jej opodstatnenosť, pozn.) opomenula v konaní pred všeobecnými súdmi uplatniť v čase, keď na základe ňou podanej žaloby preskúmavali zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov o uložení pokuty.

Nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podaní sťažovateľov ústavný súd nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05,

III. ÚS 789/09, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010, I. ÚS 399/2012, I. ÚS 561/2012, III. ÚS 280/2013, I. ÚS 533/2014).

Ústavný súd už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“

Aj v súvislosti s tým naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to zvlášť vtedy, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

3. Nad rámec uvedeného ústavný súd upozorňuje právnu zástupkyňu sťažovateľky na to, že jednou z osobitných náležitostí návrhu na začatie konania pred ústavným súdom je aj kópia právoplatného rozhodnutia, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody sťažovateľa (§ 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Rozhodnutie získané z verejne prístupnej databázy všeobecného súdu (resp. z inej databázy), ktoré nespĺňa formálne a obsahové požiadavky rozhodnutia podľa ustanovení príslušného procesného kódexu a na ktorom nie je ani riadne vyznačený dátum nadobudnutia jeho právoplatnosti, nemožno považovať za zodpovedajúce požiadavke ustanovenej § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 441/2013).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. marca 2015